

ประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดตรัง

The Efficiency of Internal Quality Assurances Perceived by Heads of Academic
Affairs of Schools under Trang Primary Educational Service Area Office

สุเมตตา คองสง¹ ธีรพงษ์ แก่นอินทร์² และละมุล รอดขวัญ³

Sumetta Kongsong¹ Theeraphong Kaenin² and Lamun Rodkhwan³

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้

³ อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

¹ Student of the Master of Education program, Southern College of Technology

² Lecturer of the Master of Education Program, Southern College of Technology

³ Lecturer of the Master of Education Program, College of Innovation Management,

Rajamangala University of Technology Rattanakosin

E-mail: sumettakongsong@gmail.com, Theeraphong.k@sct.ac.th, rodkhwan.la@gmail.com

Received: Apr 5, 2023; Revised: Apr 17, 2023; Accepted: Apr 19, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการ 2) เปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ขนาดโรงเรียนของหัวหน้างานวิชาการ อายุและประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา 3) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน กลุ่มตัวอย่าง คือ หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 159 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .975 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแปรปรวนทางเดียวและการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย 1) ประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก 2) หัวหน้างานวิชาการที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานต่างกันมีทัศนะต่อประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในไม่แตกต่างกัน แต่หัวหน้างานวิชาการที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกันมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และที่อยู่ในโรงเรียนที่ผู้บริหารสถานศึกษามีอายุและมีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ปัญหาการดำเนินงานที่มีผู้ตอบมากที่สุด คือ บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจไม่เพียงพอในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโดยมีข้อเสนอแนะว่าควรจัดให้มีการอบรม ประชุม สัมมนาเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว

คำสำคัญ: ประสิทธิผลการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

Abstract

This research aims to (1) investigate the efficiency level of internal quality assurance as perceived by heads of academic affairs, (2) to make efficiency comparisons of internal quality assurance as perceived by heads of academic affairs in relevance to their educational degree, work experience, and school size, age and work experience of administrators, and (3) to examine problems and suggestions regarding to internal quality assurance. The sample consisted of 159 heads of academic affairs. The study instrument was a five-point rating

scale questionnaire with the reliability coefficient of .975. The statistics used for data analysis comprised percentage, mean, standard deviation, One-way ANOVA and content analysis.

The results revealed that 1) the overall efficiency of internal quality assurance as perceived by heads of academic affairs was found at a very good level. 2) The heads of academic affairs with different degrees and work experiences had no differences in their perceptions of internal quality assurance efficiency, but there were statistically significant differences in perception of the heads with different school sizes at .001 level, and there were statistically significant differences in perception of the heads in schools with administrators of different ages and work experiences at .01 level. 3) The most rated problem by the respondents was about personnel had insufficient knowledge and understanding of internal quality assurance. It was therefore recommended that a training program and a seminar be organized in order to solve this problem.

Keywords: Efficiency, Internal Quality Assurance, Primary Educational Service Area Office

บทนำ

การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกลไกจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทำให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ มีมาตรฐาน ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่มุ่งหวัง ผู้เกี่ยวข้องเกิดความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในและภายนอก และมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในและให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องทุกปี และเพื่อให้นำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมกระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 โดยความสำคัญตามข้อ 14 ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน ดังนี้ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ดำเนินงานตามแผนที่กำหนด 5) จัดให้มีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา 7) จัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา และ 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2553) และต่อมาอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 และมาตรา 47 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ให้ยกเลิกกฎกระทรวงดังกล่าว และให้ใช้กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ซึ่งความสำคัญ ข้อ 3 กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีการประกันคุณภาพภายในโดยกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา พร้อมจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือที่กำกับดูแลเป็นประจำทุกปี (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2561)

นอกจากนี้ จากรายงานผลการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในขอบข่าย 6 ด้านตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตรัง เขต 1 และ เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 266 โรงเรียนโดยภาพรวม พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในยังไม่เป็นระบบ ยังคงมีปัญหาและข้อวิพากษ์วิจารณ์ว่ายังไม่เข้มแข็ง โรงเรียนไม่ได้สร้างหรือดำเนินงานอย่างจริงจัง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1, 2564ข; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2, 2564ข) และจากการศึกษารายงานการสังเคราะห์รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2564 ทั้ง 2 เขตพื้นที่การศึกษา

พบว่า โรงเรียนร้อยละ 1.13 ไม่จัดส่งรายงานมายังเขตพื้นที่การศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1, 2564ก; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2, 2564ก) ซึ่งถือว่าไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงและไม่เป็นไปตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด นอกจากนี้แล้ว จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ของโรงเรียนทั้ง 2 สังกัด พบว่า โรงเรียนจำนวน 4 โรงเรียน มีผลการประเมินในระดับพอใช้ หมายถึง ไม่ผ่านการประเมิน ซึ่งจากข้อสรุปของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พบว่า ในการตรวจสอบและประเมินรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนทั้ง 4 โรงเรียนดังกล่าว ไม่ปรากฏเอกสารหรือหลักฐานการประกาศใช้มาตรฐานและการประกาศค่าเป้าหมายมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งเป็นข้อกำหนดตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ที่โรงเรียนต้องดำเนินการ ส่งผลให้ผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1, 2564; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2, 2564ก) และจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ในระดับเขตพื้นที่การศึกษาทั้งสองเขต ยังไม่มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 แต่อย่างใด ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงประสงค์ที่จะศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการ เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานในแต่ละด้านโดยละเอียด และเพื่อทราบถึงปัญหา ข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดตรัง ทั้งนี้ เพื่อนำมาเป็นแนวทางการส่งเสริม พัฒนา แก้ปัญหาให้บรรลุตามเป้าหมายและส่งเสริมให้โรงเรียนดำเนินงานอย่างถูกต้อง เป็นรูปธรรม มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการ
2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการ จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ขนาดโรงเรียนของหัวหน้างานวิชาการ อายุ และประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ หัวหน้างานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดตรัง ปีการศึกษา 2565 จำนวนทั้งหมด 266 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 2565; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2, 2565)

กลุ่มตัวอย่าง คือ หัวหน้างานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดตรัง ปีการศึกษา 2565 ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ได้กลุ่มตัวอย่าง 159 คน และดำเนินการสุ่มจากประชากร ดังนี้

1. การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Proportional-Stratified random sampling) โดยเทียบสัดส่วนของจำนวนหัวหน้างานวิชาการจากประชากรในโรงเรียนแต่ละขนาด ดังนี้

ที่	ขนาดโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
สพป. ตรัง เขต 1			
1	กลาง/ใหญ่/ใหญ่พิเศษ	73	44
2	เล็ก	59	35
สพป. ตรัง เขต 2			
1	กลาง/ใหญ่/ใหญ่พิเศษ	73	44
2	เล็ก	61	36
รวม		266	159

2. เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนแต่ละขนาดแล้ว จึงสุ่มกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนแต่ละขนาดด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากจากประชากรทั้งหมดในโรงเรียนแต่ละขนาดเป็นรายบุคคลจนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียนของหัวหน้างานวิชาการ อายุและประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา

ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน 6 ด้าน ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2561) และแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 6 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) คือ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 3) การดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ 4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 6) การจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเรื่อง ประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดตรัง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับที่มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .975 แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการ

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ตามหนังสือวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ ที่ วทต. (ว) 532/2565 ลงวันที่ 9 ตุลาคม 2565

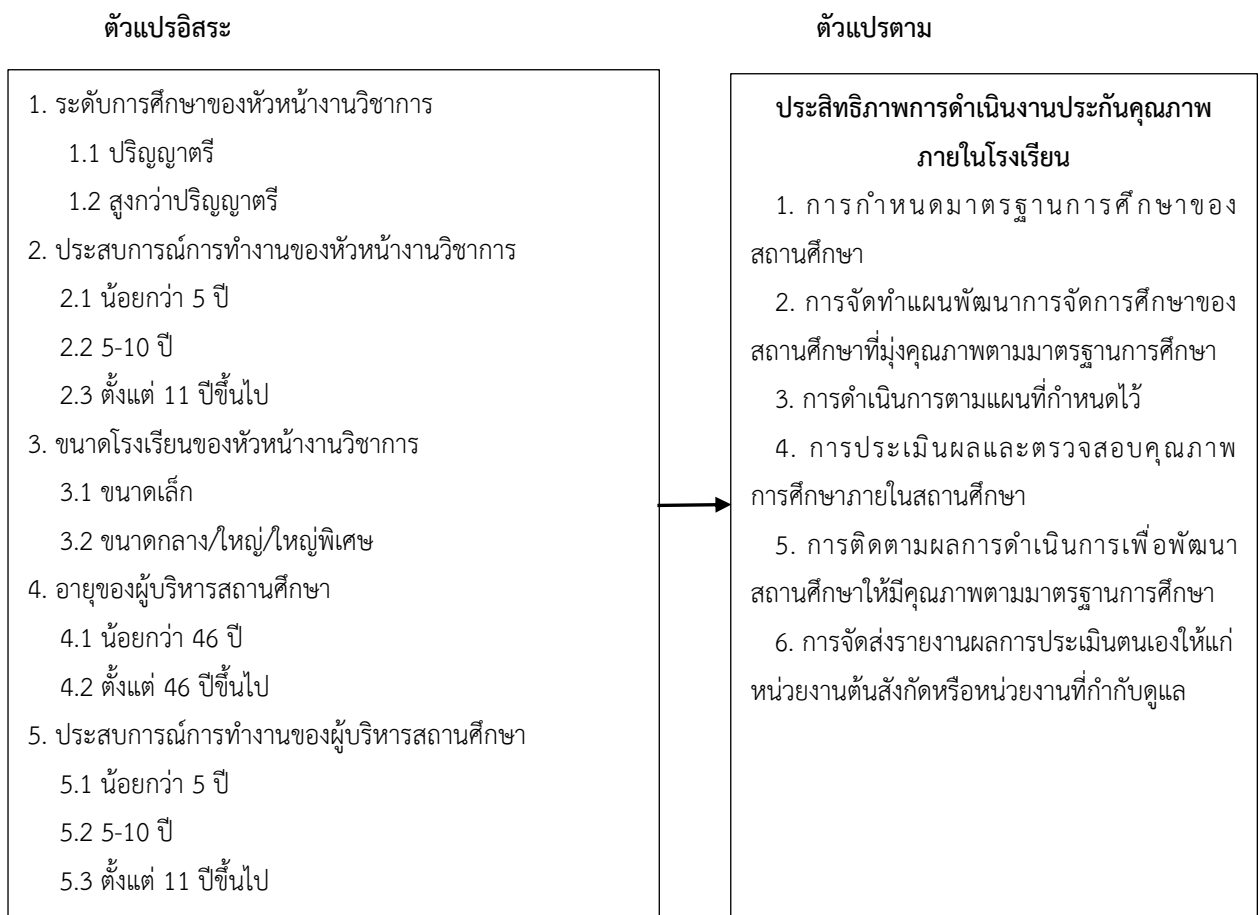
2. จัดส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์และ QR CODE แบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ ทั้งนี้ได้กำหนดระยะเวลาในการตอบแบบสอบถามเป็นเวลา 15 วัน คือ ระหว่างวันที่ 10-24 ตุลาคม 2565

3. ตรวจสอบการตอบกลับ และความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ของข้อมูล ซึ่งแบบสอบถามที่มีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์และสามารถนำมาวิเคราะห์ได้มีจำนวน 147 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.45 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของหัวหน้าวิชาการโดยรวม รายด้าน และรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. เปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของหัวหน้าวิชาการจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ขนาดโรงเรียนของหัวหน้างานวิชาการ อายุ และประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาโดยการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อย 1 คู่ จึงเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีทดสอบ LSD
3. วิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการ

จากการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการมีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการ โดยรวมและรายด้าน

ที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการ	ประสิทธิภาพการดำเนินงาน		
		\bar{x}	S.D.	ระดับ
1.	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.50	0.56	ดีมาก
2.	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.52	0.54	ดีมาก
3.	การดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้	4.52	0.67	ดีมาก
4.	การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	4.47	0.66	ดี
5.	การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.36	0.74	ดี
6.	การจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล	4.60	0.50	ดีมาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.50	0.57	ดีมาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x}=4.50$, S.D.=0.57) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับดีมาก 4 ด้าน ระดับดี 2 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล ($\bar{x}=4.60$, S.D.=0.50) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{x}=4.52$, S.D.=0.54) ด้านการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ ($\bar{x}=4.52$, S.D.=0.67) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{x}=4.50$, S.D.=0.56) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ($\bar{x}=4.47$, S.D.=0.66) และด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{x}=4.36$, S.D.=0.74) ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการ

ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล มีรายละเอียดดังตารางที่ 2-6

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการ จำแนกตามระดับการศึกษา

ประสิทธิภาพ	แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.465	1	1.465	4.720*	.031
	ภายในกลุ่ม	44.994	145	.310		
	รวม	46.459	146			
การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.287	1	.287	.986	.322
	ภายในกลุ่ม	42.251	145	.291		
	รวม	42.538	146			
การดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้	ระหว่างกลุ่ม	.362	1	.362	.816	.368
	ภายในกลุ่ม	64.295	145	.443		
	รวม	64.656	146			
การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.230	1	1.230	2.832	.095
	ภายในกลุ่ม	62.970	145	.434		
	รวม	64.200	146			
การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.261	1	1.261	2.324	.130
	ภายในกลุ่ม	78.710	145	.543		
	รวม	79.972	146			
การจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล	ระหว่างกลุ่ม	.604	1	.604	2.465	.119
	ภายในกลุ่ม	35.521	145	.245		
	รวม	36.125	146			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.672	1	.672	2.114	.148
	ภายในกลุ่ม	46.055	145	.318		
	รวม	46.727	146			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า หัวหน้างานวิชาการที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนะต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า หัวหน้างานวิชาการที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีทัศนะสูงกว่าปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่าง

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสิทธิภาพ	แหล่งของ ความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.241	2	.620	1.976	.142
	ภายในกลุ่ม	45.218	144	.314		
	รวม	46.459	146			
การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.706	2	.853	3.009	.052
	ภายในกลุ่ม	40.832	144	.284		
	รวม	42.538	146			
การดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้	ระหว่างกลุ่ม	2.088	2	1.044	2.402	.094
	ภายในกลุ่ม	62.569	144	.435		
	รวม	64.6656	146			
การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2.741	2	1.370	3.211*	.043
	ภายในกลุ่ม	61.459	144	.427		
	รวม	64.200	146			
การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2.159	2	1.079	1.998	.139
	ภายในกลุ่ม	77.813	144	.540		
	รวม	79.972	146			
การจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล	ระหว่างกลุ่ม	1.064	2	.532	2.185	.116
	ภายในกลุ่ม	35.061	144	.243		
	รวม	36.125	146			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.711	2	.855	2.736	.068
	ภายในกลุ่ม	45.016	144	.313		
	รวม	46.727	146			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า หัวหน้างานวิชาการที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีทัศนะโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา พบว่า หัวหน้างานวิชาการที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีทัศนะสูงกว่าที่มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปีและน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่าง

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ประสิทธิภาพ	แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3.973	1	3.973	13.560***	.001
	ภายในกลุ่ม	42.486	145	.293		
	รวม	46.459	146			
การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3.198	1	3.198	11.788***	.001
	ภายในกลุ่ม	39.340	145	.271		
	รวม	42.538	146			
การดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้	ระหว่างกลุ่ม	4.162	1	4.162	9.977**	.002
	ภายในกลุ่ม	60.494	145	.417		
	รวม	64.656	146			
การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	5.022	1	5.022	12.305***	.001
	ภายในกลุ่ม	59.178	145	.408		
	รวม	64.200	146			
การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	6.427	1	6.427	12.672***	.001
	ภายในกลุ่ม	73.544	145	.507		
	รวม	79.972	146			
การจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล	ระหว่างกลุ่ม	2.026	1	2.026	8.613**	.004
	ภายในกลุ่ม	34.100	145	.235		
	รวม	36.125	146			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3.776	1	3.776	12.748***	.001
	ภายในกลุ่ม	42.951	145	.296		
	รวม	46.727	146			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4 พบว่า หัวหน้างานวิชาการที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง/ใหญ่/ใหญ่พิเศษ มีทัศนะโดยรวมสูงกว่าที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา พบว่า มีทัศนะสูงกว่าที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาด้านการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ ด้านการจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล พบว่า มีทัศนะสูงกว่าที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการ จำแนกตามอายุของผู้บริหารสถานศึกษา

ประสิทธิภาพ	แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3.092	1	3.092	10.338**	.002
	ภายในกลุ่ม	43.367	145	.299		
	รวม	46.459	146			
การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2.310	1	2.310	8.326**	.005
	ภายในกลุ่ม	40.228	145	.277		
	รวม	42.538	146			
การดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้	ระหว่างกลุ่ม	3.362	1	3.362	7.953**	.005
	ภายในกลุ่ม	61.295	145	.423		
	รวม	64.656	146			
การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2.165	1	2.165	5.061*	.026
	ภายในกลุ่ม	62.035	145	.428		
	รวม	64.200	146			
การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	4.389	1	4.389	8.420**	.004
	ภายในกลุ่ม	75.583	145	.521		
	รวม	79.972	146			
การจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล	ระหว่างกลุ่ม	.800	1	.800	3.284	.072
	ภายในกลุ่ม	35.325	145	.244		
	รวม	36.125	146			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2.437	1	2.437	7.979**	.005
	ภายในกลุ่ม	44.290	145	.305		
	รวม	46.727	146			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 พบว่า หัวหน้างานวิชาการที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ผู้บริหารสถานศึกษามีอายุตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป มีทัศนะโดยรวมสูงกว่าที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ผู้บริหารสถานศึกษามีอายุน้อยกว่า 46 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ด้านการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา พบว่า มีทัศนะสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา พบว่า มีทัศนะสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา

ประสิทธิภาพ	แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	4.65	2	2.325	8.008***	.001
	ภายในกลุ่ม	41.809	144	.290		
	รวม	46.59	146			
การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3.688	2	1.844	6.835***	.001
	ภายในกลุ่ม	38.850	144	.270		
	รวม	42.538	146			
การดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้	ระหว่างกลุ่ม	5.114	2	2.557	6.184**	.003
	ภายในกลุ่ม	59.543	144	.413		
	รวม	64.656	146			
การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3.901	2	1.950	4.658*	.011
	ภายในกลุ่ม	60.299	144	.419		
	รวม	64.200	146			
การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2.562	2	1.281	2.383	.096
	ภายในกลุ่ม	77.410	144	.538		
	รวม	79.972	146			
การจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล	ระหว่างกลุ่ม	1.502	2	.751	3.123*	.047
	ภายในกลุ่ม	34.623	144	.240		
	รวม	36.125	146			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3.388	2	1.694	5.628**	.004
	ภายในกลุ่ม	43.339	144	.301		
	รวม	46.727	146			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

***นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 6 พบว่า หัวหน้างานวิชาการที่อยู่ในโรงเรียนที่ผู้บริหารสถานศึกษามีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีทัศนะโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา พบว่า มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เมื่อพิจารณาด้านการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ พบว่า มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านการจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล พบว่า มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน

ผลการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน มีรายละเอียดดังตารางที่ 7-

ตารางที่ 7 จำนวน ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน
จำแนกรายด้าน

ที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	จำนวน	ร้อยละ
1.	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	43	29.25
2.	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	42	28.57
3.	การดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้	51	34.69
4.	การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	42	28.57
5.	การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	28	19.05
6.	การจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล	37	25.17

จากตารางที่ 7 พบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ 1) ด้านการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ ร้อยละ 35.69 2) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ร้อยละ 29.25 3) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ร้อยละ 28.57 ตามลำดับ ซึ่งประเด็นปัญหาโดยรวมทุกด้านที่มีผู้ตอบมากที่สุด คือ ปัญหาบุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในไม่เพียงพอ

ตารางที่ 8 จำนวนร้อยละของผู้ให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน จำแนกรายด้าน

ที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	จำนวน	ร้อยละ
1.	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	48	32.65
2.	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	48	32.65
3.	การดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้	38	25.85
4.	การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	32	21.77
5.	การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	40	27.21
6.	การจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล	32	21.77

จากตารางที่ 8 พบว่า จำนวนผู้ให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ร้อยละ 32.65 2) ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ร้อยละ 27.21 3) ด้านการดำเนินงานตามแผนการดำเนินการที่กำหนดไว้ ร้อยละ 25.85 ซึ่งประเด็นข้อเสนอแนะโดยรวมทุกด้านที่มีผู้ตอบมากที่สุด คือ ควรจัดให้มีการอบรม/ประชุม/สัมมนาสำหรับบุคลากรของโรงเรียน

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นที่นำมาสรุปและอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับดีมากและเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับดีมาก 4 ด้าน ระดับดี 2 ด้าน ซึ่งจะเห็นได้ว่าอยู่ในระดับดี ขึ้นไปทั้ง 6 ด้าน ทั้งนี้เนื่องจากงานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 47 และมาตรา 48 ให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน และให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องทุกปี (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2545) โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2561) โดยเฉพาะความข้อ 3 ให้สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาตามมาตรฐานแต่ละระดับและประเภทการศึกษาพร้อมจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานการประเมินตนเองเป็นประจำทุกปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญารัตน์ นนทศักดิ์ (2561) ที่ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน พบว่า อยู่ในระดับมากขึ้นไปทั้งโดยรวมและรายด้านทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำรายงานประจำปี ด้านการประเมินคุณภาพภายในอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผน ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของภักวีภา ลูกเงาะ (2562) พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของหัวหน้าวิชาการจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและขนาดโรงเรียน พบว่า ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานไม่แตกต่างกัน เนื่องจากปัจจุบันผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่สามารถเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร องค์ความรู้ต่างๆได้อย่างทั่วถึง รวดเร็วและทันสมัย ทำให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เป็นไปในทิศทางเดียวกันมากขึ้น ไม่ว่าจะมีการศึกษาระดับใดหรือประสบการณ์การทำงานมากน้อยเพียงใด และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้จัดอบรม/ประชุม/สัมมนาให้บุคลากรอย่างต่อเนื่อง มีการนิเทศ กำกับ ติดตามเพื่อพัฒนางานกับโรงเรียนตลอดเวลา รวมทั้งได้จัดทำคู่มือจำนวน 6 เล่มที่มีเนื้อหาครอบคลุมการดำเนินงานประกันทั้ง 6 ด้านเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับโรงเรียนได้เป็นอย่างดี ทำให้ผลการเปรียบเทียบไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันทนา เนื่อน้อย (2560) และอารียา ดวงเทพ (2562) ที่ได้เปรียบเทียบจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกันและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันเช่นเดียวกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของวันทนา เนื่อน้อย (2560) และ สุจิต ชันธหัตต์ (2561) ที่ได้เปรียบเทียบจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกันและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ ในการเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้าน 4 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ 2 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 เป็นผลเนื่องจากโรงเรียนขนาดต่างกันจะมีสภาพบริบทข้อจำกัดในการทำงานแตกต่างกัน ซึ่งภาระงานของทุกโรงเรียนมีลักษณะเหมือนกัน แต่โรงเรียนขนาดกลาง/ใหญ่/ขนาดใหญ่พิเศษที่มีบุคลากรมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก จะสามารถมอบหมายภาระงานโดยแยกเป็นฝ่ายและแต่ละฝ่ายจะมีจำนวนคนมากกว่า 2 คนขึ้นไป ซึ่งสามารถช่วยเหลือ ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่โรงเรียนขนาดเล็กบุคลากรมีน้อยแต่ต้องรับผิดชอบงานทั้งหมด ต้องพิจารณาหรือตัดสินใจตามลำพัง ทำให้ประสิทธิภาพการทำงานและคุณภาพของงานลดลง จึงทำให้ผลการเปรียบเทียบแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมนึก นครวงศ์ (2561) ที่เปรียบเทียบแล้ว พบว่า โดยรวมและรายด้านทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของสุจิต ชันธหัตต์ (2561) ที่เปรียบเทียบแล้วพบว่า โดยภาพรวมและด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนที่กำหนด ด้านการจัดส่งรายงานการประเมินตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และเมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามอายุและประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ในการเปรียบเทียบจำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน 4 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 1 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้าน 1 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ .05 อีกอย่างละ 2 ด้าน ทั้งนี้ เป็นผลเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอายุและประสบการณ์การทำงานมากได้ผ่านกระบวนการฝึกฝน พัฒนาทั้งด้านความรู้ ทักษะและทัศนคติ/เจตคติ อย่างหลากหลายมาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้มียุทธศาสตร์ความรู้ มุมมอง แนวคิด วิสัยทัศน์กว้างขึ้น เกิดทักษะกระบวนการการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถเข้าใจผู้ใต้บังคับบัญชาพร้อมกันปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงและสามารถแก้ปัญหาต่างๆได้ดี ทำให้เกิดผลงานที่มีคุณภาพและเนื่องจากการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้ดำเนินงานมายาวนานมากกว่า 20 ปี ตั้งแต่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ประกาศใช้ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอายุและประสบการณ์มากย่อมได้ผ่านการดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้พัฒนาจนเกิดองค์ความรู้ ทักษะและความสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผลการเปรียบเทียบข้างต้นแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาวดี จันทร์ศิริ และคณะ (2563) ที่ได้เปรียบเทียบจำแนกตามอายุและประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมและด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของฤทธิพรพรพรวิษฐ์ เข้มเพ็ชร (2560) ที่ได้เปรียบเทียบจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมและด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการจัดรายงาประจำปีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของอุไร หัตถประดิษฐ์, อรุณ จุติผล และสำเริง จันทร์ (2560) ที่ได้เปรียบเทียบจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน พบว่า ปัญหาที่มีผู้ตอบ มากที่สุด คือ บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจไม่เพียงพอในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ซึ่งอาจเป็นผลเนื่องการปรับเปลี่ยนบุคลากร ผู้รับผิดชอบงานประกันบ่อยๆ ด้วยสาเหตุการย้าย เกษียณอายุราชการ ลาออกหรืออื่นๆ รวมทั้งในช่วงระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชะลอการนิเทศ ติดตามและการจัดอบรม/ ประชุมด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จึงส่งผลให้เกิดปัญหาดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะว่าควรจัดการอบรม/ประชุม/สัมมนาเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับดี และจากผลการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ พบว่า ปัญหาการมีความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรไม่เพียงพอมีผู้ตอบมากที่สุดและเสนอแนะให้จัดการอบรม/ประชุม/สัมมนามากที่สุดเช่นเดียวกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรกำหนดนโยบายด้านคุณภาพโดยให้ความสำคัญกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาทั้ง 6 ด้านอย่างเป็นรูปธรรม มีการจัดสรรงบประมาณด้านการวิจัย การพัฒนานวัตกรรม การนิเทศ ติดตามให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และมีการติดตาม ตรวจสอบและรายงานผลการดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรส่งเสริมบุคลากรด้านความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา อย่างถูกต้อง ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การอบรม/ประชุม/สัมมนา การถอดบทเรียน จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดทำเอกสาร/คู่มือ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการจัดทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการวางแผนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ปัจจัยด้านบุคคล คือ อายุ ประสบการณ์การทำงานของผู้รับผิดชอบงานประกัน หัวหน้างานวิชาการและผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านโรงเรียน คือ ขนาด ที่ตั้ง เป็นต้น
2. ศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของบุคลากร ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในกับผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร ผลการประเมินความสามารถในการอ่าน การเขียนของนักเรียน ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กัญญารัตน์ นนทศักดิ์. (2561). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- กฤษเพชรพรวัชร ชิมเพ็ชร. (2560). สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุวีรยสาส์น.
- ภัควิภา ลูกเงาะ. (2562). สภาพและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วันทนา นื่อน้อย. (2560). การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- สุจิต ชันธหัตถ์. (2561). สภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุภาวดี จันทศิริ และคณะ. (2563). การบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาในยุค ไทยแลนด์ 4.0 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 5(2), 61-75.
- สมนึก นครวงศ์. (2561). สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เขต 1. (2564ก). รายงานการสังเคราะห์รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2564. ตรัง: กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา.
- _____. (2564ข). รายงานสรุปผลการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2563. ตรัง: กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา.
- _____. (2565). ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2565. ตรัง: กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เขต 2. (2564ก). รายงานการสังเคราะห์รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2564. ตรัง: กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2. (2564ข). รายงานการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ปีการศึกษา 2564. ตรัง: กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา.
- (2565). ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2565. ตรัง: กลุ่มนโยบายและแผน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น. เอ. รัตนะเทรตติ้ง.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. ธันวาคม 19. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 119 ตอนที่ 123ก.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2553). กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. เมษายน 2. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 127 ตอนที่ 23ก.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2561). กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. กุมภาพันธ์ 23. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 135 ตอนที่ 11ก.
- อารีญา ดวงเทพ. (2562). การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้.
- อุไร ทัตตประดิษฐ์, อรุณ จุติผล และสำเร็จ จันทร์ชุม. (2560). การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. วารสารนาคบุตรปริทรรศน์. 9(1), 25-32.

เปิดรับสมัครนักศึกษา

หลักสูตรปริญญาโท	หลักสูตรปริญญาเอก
หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (M.B.A.) เปิดภาคพิเศษ วันเสาร์	หลักสูตรบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต (D.B.A.) เปิดภาคพิเศษ วันเสาร์ - วันอาทิตย์
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (M.P.A.) เปิดภาคพิเศษ วันอาทิตย์	หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต (D.P.A.) เปิดภาคพิเศษ วันอาทิตย์
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (M.Ed.) เปิดภาคพิเศษ วันเสาร์ - วันอาทิตย์ (เรียนสัปดาห์เว้นสัปดาห์)	หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Ph.D.) เปิดภาคพิเศษ วันอาทิตย์
หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต (M.M.) เปิดภาคพิเศษ วันอาทิตย์	หลักสูตรการจัดการดุษฎีบัณฑิต (D.M.) เปิดภาคพิเศษ วันอาทิตย์

สามารถสมัครออนไลน์ได้ที่ <https://www.rcim.in.th/>

092-442-9000 @rcim.rmutr @rmutr_rcim_rmutr

LINE ติดต่อเลย! ADD FRIEND